KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 1 (158) Jaanuar 2009 •

Õnnelikku ja teguderohket uut aastat!

Esmalt vaatan tagasi möödunud aastasse.

Eelmise aasta alguses rääkisin kolmest uuest ettevõtmisest, mis peaks valda tulema ja piirkonna elujõudu näitama. Üks neist oli «Maxima» kauplus. Firma ja ka meie inimeste huvi selle vastu oli ja on suur. Möödunud aastal kinnitaski vallavolikogu kaupluse detailplaneeringu aadressil Tartu mnt. 12. Sügisel jõudis vallavalitsus hoone eskiislahenduse kooskõlastada. Praegu jääb loota, et maja käesoleval aastal ka kerkib.

Teine märk oli, et Karksi-Nuia kerkib pärst taasiseseisvumist esimene ärilistel eesmärkidel ehitatav kortermaja, ning novembris pandigi majakarp püsti. Uus aasta näitab, kas sinna ka elanikud sisse kolivad. Ainuke, mis eelmisel aastal valmis sai, oli Lilli tee äärde põllule rajatud aktsiaseltsi «MetEst» tootmishoone, kus sügisel ka tööd alustati.

Nii võib öelda, et ettevõtmine arenes, kuid kõik ei edenenud loodetud kiirusega. Ettevõtjate edust ja nutikusest oleneb, kuidas meie vallas töökohti on. Seetõttu on oluline iga ettevõtja, andku ta tööd või ainult iseendale. Soovin ettevõtjatele kannatlikku närvi ja head ärivaistu, et uue aasta keerukates majandusoludes toime tulla.

Vallale oli möödunud aasta hea. Eelarve maht kasvas üle 80 miljoni krooni. Koos Maanteeametiga muutsime turvaliseks ja nauditavaks Karksi ürgorgu läbiva tee. Remonditud sai paljude esimene koolimaja. Hästi alustasid oma tööd uued vallaasutused Karksi-Nuia Noortekeskus ja Karksi Vallahooldus. Märkimisväärset tööd on teinud kodanike algatusel loodud ühendused. Möödunud aastal taastas Vabadussõja Mälestuse Jäädvustamise Karksi-Nuia Sihtasutus Karksi-Nuias Vabadussõjas langenud sõdurite mälestusmärgi. Karksi Kultuuriselts ehitas Karksi külamajas välja keskkütte ja Sudiste Maanaiste Selts Sudiste külamajja tualettruumid.

Elu koosnebki inimeste tehtavatest väikestest pisiasjadest, kuid siinkohal ei jõua loetleda kõikide tegusid ja tööpanust meie elukeskkonna paremaks muutmisel. Soovin kõigile samasugust tarmukust ja teotahet ka uuel aastal.

Mis võiksid olla uue aasta märksõnad? Valla poolelt vaadatuna noortekeskuse hoone rekonstrueerimine. Selleks on Euroopa Liidu raha juba saadud. Alustatud on staadioni rekonstrueerimise projekteerimist, ootame ehituse finantseerimisel Euroopa Liidu fondidelt kindlat jah-sõna. Loodame remontida kümmekond kilomeetrit külateid. Läkitame vallast rohkem kui sada inimest pealinna tantsu- ja laulupeole.

Usun, et tuleb tegus aasta. Järgneva salmiga soovin kõigile õnnelikku ja tegusat uut aastat.

Tuleb aasta uus
ning oma jõuga
Sa teed ta ise
mõtte, südame ja nõuga.
Tee ta selline,
mis oleks kõigist läinuist parem,
selline, mis ta pole olnud varem!

Arvo Maling,
vallavanem

2008. AASTA INVESTEERINGUD

Riik andis Karksi ürgoru teelõigu remondiks ja kõnniteede ehitamiseks 32,5 miljonit krooni ning vald lisas tänavavalgustuse, parkla ja Jalaka kinnistule kõnniteede ehitamiseks 7,1 miljonit krooni.

Saime ilusa ja turvalise tee nii autodele kui jalakäijatele.

• Tuledes särav ürgorg
JAAN PÄÄSUKESE foto

Koolihoone vana osa, mis ehitati 1960 aastal, hakati pärast 14,44 miljonit krooni maksnud kapitaalremonti kutsuma C-korpuseks. Lisaks sellele said uued valgustid A- ja B-korpuse kõik 22 klassiruumi.

• 2b klass remonditud C-korpuses MARGUS MÕISAVALLA foto

• Vabadussõja Mälestuse Jäädvustamise Karksi-Nuia Sihtasutuse eestvedamisel taastati Vabadussõja mälestusmärk, mis on pühendatud Karksi kihelkonna langenutele. MAIRE TORIMI foto

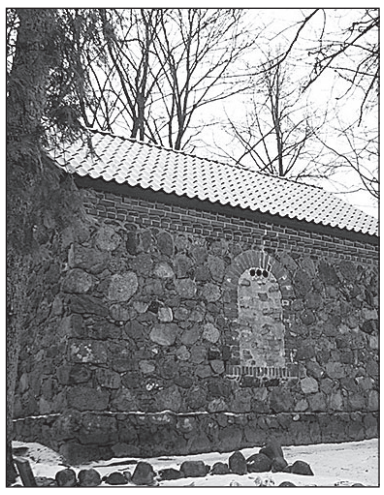

• Arhitektuurimälestisena kaitse all olev Rahumäe surnuaia kabel sai Muinsuskaitseameti toel uue katuse. MAIRE TORIMI foto

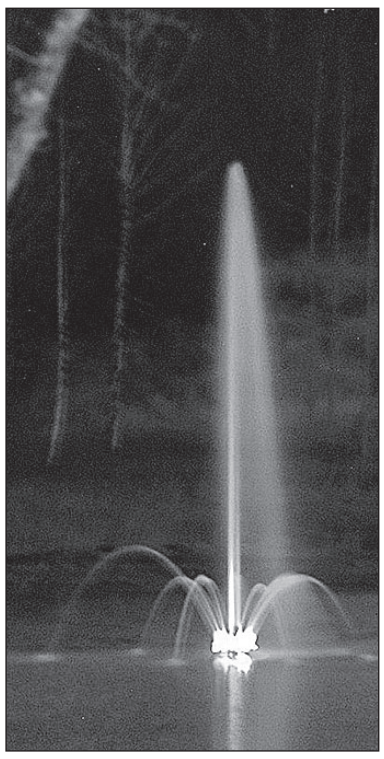

• Ammune idee purskkaevust Karksi-Nuia paisjärvel sai teoks 2008. aastal.
MARGUS MÕISAVALLA foto

• Eelmisel aastal lisandus valla raamatukogudesse üle 1800 uue raamatu 320 000 krooni väärtuses. Pool sellest summast tuli valla eelarvest, teise poole andis riik. PIRET KASE foto

• Väiksemaid teid remonditi 0,8 miljoni krooni eest. Uue kruuskatte sai Morna tee ja kõvakate uuendati Polli ringteel. Asfaldipuruga kaeti Aasa ja Lossi tänav Karksi-Nuias ning Talli mägi Pollis, mis jäävad ootama killustikuga katmist uuel aastal. Pildil on remonditud Aasa tänav.
MAIRE TORIMI foto

Tekstid kirjutanud **Arvo Maling**

Järg 2. lk.

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

17. detsembri istungil

Osa võtsid Ülle Adamson, Anneli Arraste, Katrin Kivistik, Harri Kunimägi, Liidia Klaas, Leo Liiber, Raivo Lill, Heino Luik, Reevo Maidla, Leili Nael, Heinari Reinbach, Maire Sala, Enn Sarv, Raimo Sarv, Tarmo Simson, Urmas Villbach ja vallavanem Arvo Maling. Puudus Jüri Eesik.

❖Võeti vastu detailplaneering Kalda t. 8 kinnistul Karksi-Nuias ja määrati avaliku väljapaneku kestuseks kuni 12. jaanuar 2009.

❖Otsustati hõivata Mäekülas vallasasjaks olev peremeheta Rängle laut-kanala ja Ärikülas asuv saun.

❖Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Karksi-Nuia tänavate teenindusmaad (sihtotstarbega transpordimaa): J. Kivistiku tänav suurusega 10 424, Niidu tänav 1483, Aasa tänav 3391 ja Väike-Aia tänav 1091 m².

❖Kinnitati valla arengukava aastateks 2009 kuni 2018.

❖Tehti muudatused vallavalitsuse ja vallavalitsuse hallatavate asutuste struktuurides ning vähendati töötajate koosseisu: Karksi-Nuia Muusikakool 0,75 ametikohta, Karksi külamaja 1 ja Lilli külamaja 1 ametikoht, Karksi-Nuia Lasteaed 5, gümnaasium 6,57, Polli Hooldekodu 1,65 ja Karksi Vallavalitsus 2 ametikohta.

❖Määrati valla 2008., 2009., 2010. ja 2011. aasta majandusaasta aruande auditeerijaks vannutatud audiitor Tiina Lindmäe.

❖Otsustati astuda välja Eesti Maaomavalitsuste Liidust.

KARKSI VALLAVALITSUSES

1. detsembri istungil

Osa võtsid vallavalitsuse liikmed Arvo Maling, Pjotr Krjutškov, Andi Sõmmer, Peeter Uisk ja vallasekretär Inge Dobrus. Puudus Urmas Suurpuu.

❖Määrati eakate jõulutoetus 157 üle 80-aastasele vallaelanikule.

❖Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise tingimused: Urve Järve erastab elamu juurde Mäekülas Kruusamäel 16 690 m² maad; Jaanus Ligur erastab garaaži juurde Karksi-Nuias Kivi t. 63/64 90 m² maad.

❖Määrati Lilli külas Mustsemäe katastriüksuse jagamisel moodustunud katastriüksustele aadressid ja sihtotstarve: Mustsemäe, Metsahüti, Kuuseonni, Jõekolde ja Tiigitare – kõik on maatulundusmaa.

❖Määrati munitsipaalomandisse taotletavatele tänavatele Karksi-Nuias teenindusmaad: J. Kivistiku tänav 10 424, Aasa tänav 3391, Niidu tänav 1483 ja Väike-Aia tänav 1091 m².

❖Otsustati rahuldada 6 laekunud taotlust korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks seal, kus alaliselt ei elata, ning anti nõusolek 2 isikule jäätmeveo tingimuste muutmiseks Karksi-Nuias, kus peres elab üks või kaks inimest.

❖Otsustati mitte algatada Ärikülas Tõnismatsi kinnistul karjalauda ja sõnnikuhoidla ehitamisega keskkonnamõju hindamist, sest eeldatavalt ei kaasne kinnistul kavandatava tegevusega vahetut või kaudset mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale.

❖Määrati projekteerimistingimused tee rekonstrueerimiseks ja katmiseks tolmuvaba kattega Saeveski ja Tõnismatsi kinnistul ning uue juurdepääsutee rajamiseks lauda juurde ning karjalauda ja sõnnikuhoidla projekteerimiseks Tõnismatsi kinnistule Ärikülas.

❖Anti ehitusluba õigeusukirikule pastoraadi külalistemaja ja käsitöömaja laiendamiseks Kiriku kinnistul Tuhalaanes ja Tõnismatsi osaühingule talu lauda püstitamiseks Tõnismatsi kinnistul Ärikülas.

❖Tunnistati gümnaasiumi staadioni rekonstrueerimise projekteerimistööde riigihanke pakkujate kvalifitseerimistingimustele vastavaks järgmised firmad: AS „Kommunaalprojekt", „Sirkel&Mall" OÜ, OÜ „Tinter-Projekt", AS „Resand", AS „K&H", OÜ „Esplan" ja „SWECO Projekti" AS. Edukaks tunnistati „SWECO Projekti" pakkumine kui hindamiskriteeriumi kohaselt kõige madalama maksumusega — hind 282 492 krooni koos käibemaksuga.

❖Moodustati komisjon Lilli külas töökoja ning Ärikülas pumbamaja, heinaküüni, sõnnikuhoidla ja silohoidlate väärtuse kindlaksmääramiseks (esimees Peeter Uisk, liikmed Eha Vene, Margus Hütt ja Tõnis Laurik).

5. detsembri istungil

Osa võtsid vallavalitsuse liikmed Arvo Maling, Pjotr Krjutškov, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu ja Peeter Uisk ning vallasekretär Inge Dobrus.

❖Anti kasutusluba gümnaasiumi hoone C-korpusele Karksi-Nuias ja kirjalik nõusolek Karksi Kultuuriseltsile Karksi külamaja hoone keskküttesüsteemi ehitamiseks Karksi kultuurimaja kinnistul.

15. detsembri istungil

Osa võtsid vallavalitsuse liikmed Arvo Maling, Pjotr Krjutškov, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu ja Peeter Uisk ning vallasekretär Inge Dobrus.

❖Muudeti valla 2008. aasta eelarvet 39 518 krooni võrra ja lisati tuludesse järgmised sihtotstarbelised eraldised: muude kaupade ja teenuste müük (noortelaagri töötasud) 28 668 ja Viljandi Maavalitsuselt 10 850 krooni. Suurendati kulusid noortekeskusele 37 668 ja lasteaiale 1850 krooni võrra.

❖Muudeti valla 2008. aasta eelarve kulusid toimetulekutoetuse osas, vähendati kulusid 50 000 ning suurendati rajatiste ja hoonete soetamise kulusid 50 000 krooni võrra.

❖Kinnitati 2009. aastaks gümnaasiumi õpilaskoha arvestuslikuks maksumuseks 1168 krooni kuus, lasteaia majandamiskulude, töötasude ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestuslikuks maksumuseks 3309, muusikakooli õpilaskoha arvestuslikuks maksumuseks 1996, spordikooli õpilaskoha arvestuslikuks maksumuseks 489 ja Polli Hooldekodu koha arvestuslikuks maksumuseks 7388 krooni kuus.

❖Kinnitati valla kultuurikeskuse osutatavate teenuste hinnad.

❖Otsustati rakendada 2008. aasta 4. novembri korraldusega nr. 737 kehtestatud Rahumäe 2a hoones ja Viljandi mnt. 1 kohviku üürihindasid 1. maist 2009.

❖Kinnitati Polli külavanemaks Kalle Peik 14. detsembrini 2012.

❖Otsustati rahuldada 9 laekunud taotlust korraldatud jäätmeveoga mitteliitumise kohta seal, kus alaliselt ei elata.

❖Otsustati kiita heaks Jaak Israeli esitatud hajaasustuse veeprogrammi aruanne tööde tegemise kohta Mägiste kinnistul Ainja külas ja Salme Sika esitatu Korbimäe-1 kinnistul Tuhalaanes.

❖Kinnitati kinnistu Karksi parkla kirjaliku enampakkumise tulemused ja otsustati sõlmida „AutoSalong" osaühinguga müügileping parkla (pindala 1980 m², sihtotstarve transpordimaa) võõrandamiseks hinnaga 151 000 krooni.

❖Otsustati uuendada „Bestway Grupp" osaühinguga sõlmitud üürilepingut Rahumäe 2a III korrusel asuva äriruumi nr. 52 kasutamiseks bürooruumina.

❖Määrati toimetulekutoetus 31 taotlejale kokku 44 059 krooni ja täiendav sotsiaaltoetus 16 abivajajale kokku 19 000 krooni, lasteaia toidutoetus 50% ulatuses toidupäeva maksumusest 10 lapsele, raske ja sügava puudega isiku toetus 21 vallakodanikule kokku 17 229 krooni ning ühekordne toetus 8 ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitujale Tartu maanteel ja Uuel tänaval.

❖Määrati projekteerimistingimused Vardjaoja alajaama F4 piirkonna pingeparanduse projekti koostamiseks Tuhalaanes ja Mägiste alajaama F3 piirkonna pingeparandusprojekti koostamiseks Allaste külas.

❖Anti kasutusluba Salme Siku omandis olevale veetrassile Korbimäe-1, Loisu ja Korbimäe kinnistul Tuhalaanes, Karksi valla omandis olevale katlaruumile ja küttesüsteemile Karksi Kultuurimaja kinnistul, jalgteele ja parklale asukohaga Jalaka kinnistul Karksi-Nuias, tänavavalgustusele Karksi-Nuias Jalaka kinnistul ja T-49 Imavere–Viljandi—Karksi-Nuia tee lõigul.

❖Otsustati anda plaat või karikas heade sportlike tulemuste eest 2008. aastal ning premeerida kinkekaardiga väärtuses 1000 krooni valla parimat naissportlast Anita Maksimovat, parimat meest Märt Israeli, parimat neidu Birgit Hromenkovi, parimat noormeest Raido Vaani, parimat veterani Raimo Sarve ja parimat võistkonda võrkpalliklubi „Pointi". Rändkarikas otsustati anda mittetulundusühingule „MEC" valla 2008. aasta parima spordiürituse „Karksi Rattamaraton" korraldamise eest.

30. detsembri istungil

Osa võtsid vallavalitsuse liikmed Arvo Maling, Pjotr Krjutškov, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu ja Peeter Uisk ning vallasekretär Inge Dobrus.

❖Vallavalitsus, tegutsedes aktsiaseltsi „Iivakivi" üldkoosolekuna, otsustas nimetada selle 2008., 2009. 2010. ja 2011. aasta majandusaasta aruande auditeerijaks vannutatud audiitor Tiina Lindmäe.

❖Määrati ühekordne toetus kolmele ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitujale Tartu maanteel, Uuel tänaval ja Lilli teel.

Erich Mägi sai suure kuldmedali

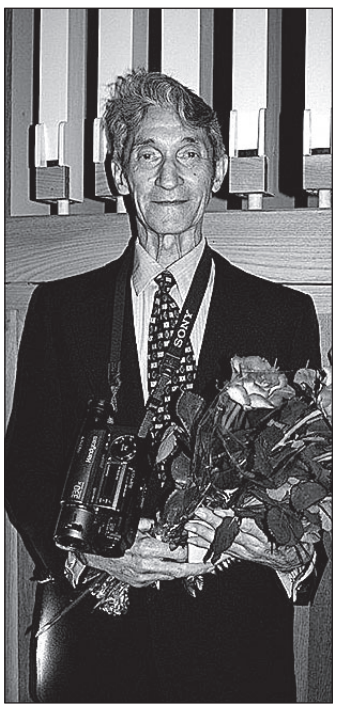

UNESCO juures tegutsev Rahvusvaheline Filmiliit UNICA pärjas suure kuldmedaliga Karksi-Nuia filmiharrastajat Erich Mägi teenete eest filmiharrastuse viljelemisel ja populariseerimisel. Auhind anti üle Erich Mägile Eesti Filmiamatööride Liidu aastakoosolekul 13. detsembril Tallinnas.

MARIO ŠLJAITERISE foto

IGA PÄEV ÜKS HEATEGU!

Tänaval tulevad meile iga päev vastu mornid ja kurja ilmega inimesed. Vähesed naeratavad. Ja kui ise naeratada, siis vaatavad nad üllatunud, et mitte öelda halvustava pilguga. Ei märgata üksteist ja üksteise muresid ning ollakse üleüldse ükskõiksed.

Arvanud, et iga inimene peaks iga päev tegema kasvõi ühe heateo, koostasin „Heategude kalendri 2009". Selles eksklusiivses kalendris on iga kuupäeva juurde märgitud üks soovituslik heategu. Kui kalendri omanikud neid ka järgivad, siis see tõenäoliselt muudab neid avatumaks ja hoolivamaks. Oluline on mõista, mis tunne on head teha.

Kalender maksab 25 krooni ja neid trükiti 2000. Müügist saadud tulu läheb Väikemõisa lastekodule. Aastaraamatute reklaamimiseks ja müügi avalöögiks korraldasin Viljandi kultuurimajas novembri lõpul heategevusürituse, kus heategevuslikus korras esinesid Lea ja Angela „Blackyst", „JOC", „Ketaspidur", „PMP Tantsuagentuur" ja Mihkel Ratt.

Kuigi rahalisi toetajaid oli üsna keeruline leida ja paljud artistid ütlesid ära, on nad kõik ikkagi inimesed ja ka nende hinges on abivalmidust. Tuleb lihtsalt rääkida. Siinkohal tänan väga artiste ja toetajaid, sealhulgas noortekeskust ja SINA-programmi.

Praeguseks on peaaegu kõik kalendrid müüdud. Pakkusime neid lihtsalt tänaval. Seejuures oli ka abilisi, neile väga suur tänu. Gümnaasiumis on veel mõni kalender saadaval.

Kalendrite eest saadav summa pole küll suur, kuid minu jaoks on põhiline kogemus ja andmisrõõm. Ja selle tegemine polnud ju raske. Julgustan kõiki ka ise midagi ette võtma. Hoolige oma kaaslastest ja loovutage nendele natukenegi oma aega.

Reelika Maiste

2008. AASTA INVESTEERINGUD

• Esimest aastat valla heakorra eest hoolt kandev Karksi Vallahooldus soetas masinaid 420 000 krooni eest. MAIRE TORIMI foto

Sõnumeid

Kinnistu detailplaneering on avalikkuse ees

Karksi Vallavolikogu võttis 17. detsembri otsusega nr. 261 vastu Karksi-Nuias Kalda t. 8 kinnistu detailplaneeringu ning määras avaliku väljapaneku kestuseks 29. detsember kuni 12. jaanuar.

Detailplaneeringuga saab tutvuda vallamaja väikses koosolekute ruumis Viljandi mnt. 1 teisel korrusel. See sisaldab üldplaneeringu muutmise ettepanekut sotsiaalmaa kinnistu väikses osas. Planeeringuga eraldatakse põhikinnistust 126 448 m² elamumaa krunt suurusega 1452 m², millele määratakse aadressiks Kalda t. 10. Samas annab planeering hoonestusõiguse ja ehitustingimused, juurdepääsu ning tehnosüsteemidega liitumise võimalused.

Väljapaneku aja jooksul on huvitatud isikutel võimalik tutvuda detailplaneeringuga ning esitada kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid.

Olga Palu,
ehitus- ja planeeringuspetsialist

Kuulamata kontserdid

Valla kultuurikeskuse I ja II korruse fuajees näeb jaanuaris Mats Õuna fotonäitust „Bestbefore 44 ja 1 neljandik ehk Kuulamata kontserdid 2".

„Kuulamata kontserdid 2" kattub osaliselt Viru keskuse „Laseringis", Tartu „Ferrodrumis", „Rock Cafes" ja Viljandi kunstisaalis 2008. aastal toimunud ulatuslike fotoväljapanekutega Eestis esinenud jazz-, rock- ja folkmuusikutest ning -kollektiividest. Vanimad pildid on aastast 2005, värskeimad sõna otseses mõttes eilsed. Kõigi piltide jäädvustamise ajal on kõlanud muusika. Kuulamata on aga need kontserdid seetõttu, et pildistamisele keskendudes kostavad helid otsekui läbi summutava filtri. Nii ongi need kontserdid mingis helipildi osas fotograafi jaoks kaduma läinud. Selle asemel on visuaalne pilt.

Mats Õun (1964) on diplomeeritud teatrikunstnik, teinud-teeb ka keraamikat, filmikunstniku-, pedagoogi-, raadio-, trükiettevalmistuse, programmijuhi- ja ajalehetööd. Praegu töötab ta tootedisainerina.

Fotograafia on hobi, mis ühel hetkel saab loodetavasti erialaks. Teinud keraamika, foto ja kujutava kunsti vallas personaalnäitusi, osalenud grupi- ja ülevaatenäitustel ning kujundanud etendusi mitmes Eesti teatris. Melomaniakk: jazz, progerokk, eriti 1960/1970. aastate rock-, folk- ja biitmuusika klassika.

Kai Kannistu

Vald ootab aukodaniku ja teenetemärgi kandidaate

Vallavalitsus ootab ettepanekuid valla aukodaniku ja teenetemärgi kandidaatide esitamiseks 19. jaanuariks 2009.

Ettepanekuid võivad teha kõik juriidilised ja füüsilised isikud. Avaldus peab sisaldama esitatava isiku eluloolisi andmeid ning põhjendust, miks ta võiks kanda valla aukodaniku nimetust või saada teenetemärgi. Aukodaniku nimetuse ja teenetemärgi andmise otsustab vallavolikogu.

Aukodaniku nimetus omistatakse isikule erilise austusavaldusena Karksi vallale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest ning teenetemärk antakse isikule austusavaldusena silmapaistva tegevuse eest.

Aukodaniku nimetusega kaasnevad Karksi Valla Teenetemärk ja elutööpreemia ning teenetemärgiga rahapreemia. Need antakse kätte Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud aktusel.

Inge Dobrus

Hingedeaeg Lillis

Need, kes sõitsid 3. detsembril Lilli külamajja edasi lükatud „Kadrisandid-hingesandid" üritusele, nägid lumehangedega palistatud teed Lilli metsade vahel. See oli kui imeline muinasjutt.

Seekordne üritus oli planeeritud karnevali stiilis. Esimestena saabusid Kärstna rahvamaja kadrisandid eesotsas Märt Tombiga. Õige pea vuras kohale ka buss sõpradega Tuhalaane Külaperede Seltsist ja August Kitzbergi Sõprade Seltsist. Koos nendega tulid sõnakunstnikud Merike ja Jüri Tamtik. Kõik kohalviibijad astusid üles ettevalmistatud kavaga. Toreda üllatuse tegid Helmi Soovik ja Hellen Sarv, kes tulid peole UFO-tüdrukuteks maskeeritult.

Aeg möödus kiiresti ühises peolauas ning laulu, tantsu ja tralliga.

Suurim tänu Helvi Visnapile, Asta Jaaksoole, Merike ja Jürile Tamtikule ning kogu Lilli rahvale toreda ja üksmeelse päeva eest. Eriline tänu pillimeestele Ermas Heinale, Ants Tombile, Märt Tombile ja Ervin Soosaarele! Sõiduraha tuli kohaliku omaalgatuse programmist ja Karksi vallalt.

Malle Ereline,
külamaja juhataja

• Mängivad Ermas Hein, Ants Tomp ja Ervin Soosaar.
MALLE ERELISE foto

NOORTELE AASTAL 2009

Hea meel on tõdeda, et jätkuvalt toetatakse noorte projekte ja selle tõttu saab uuel aastal pakkuda palju uut ja põnevat.

Euroopa Noored Eesti Büroo rahastas meie nüüd juba traditsiooniliseks kujunenud noortevahetuse projekti „TERE II", mis annab paljudele valla noortele tegevust ja õppimisvõimaluse. Projekt on mahukas, sellest kõneleb ka toetuse suurus, mis ulatub 400 000 kroonini.

Projekt ei lõpe ainult intensiivse õppenädalaga, vaid meile anti toetust ka järeltegevusteks, mis hõlmab peaaegu kolm kuud kestvaid tegevusi. Seekord külastavad meie koduvalda noored Taanist, Rumeeniast ja Leedust.

Järgneval aastal avaneb meie noortel võimalus sõita mitteformaalse õppimise ja noortevahetuste käigus Prantsusmaale, Rumeeniasse, Portugali ja Taani. Meie kuulumine mitmesugustesse võrgustikesse loob järjekordselt noorte vaba aja veetmise ja õppimise võimalusi.

„Drums for Peace" võrgustiku abil leidis rahastamist „Noorte demokraatia projekt", mis on terves Euroopas väga uus ning pakub väljakutset ka meie vallavalitsusele ja noortekeskuse töötajatele endilegi. Projektis on 18 partnerit üle Euroopa. Eestit esindavad seal meie noortekeskus, Karksi vald ja Eesti Lastekaitse Liit. See projekt toetab noorte omaalgatust, kaasab neid kohaliku omavalitsuse töösse ning annab palju õppereiside ja koolituste võimalusi.

Samuti kannab vilja meie kuulumine Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusse. Uuel aastal osaleme ühingu kaudu mitmes ettevõtmises. Neist üks huvitavamaid on kindlasti Briti Nõukogu litsentsi alusel tehtav mäng „Tuleviku linn", kus läbi mängulise tegevuse otsitakse oma kodukoha elu edendamise võimalusi.

Jätkub ka meie igapäevane tegevus. Noortemaja on avatud nii nendele, kes tahavad lihtsalt aega veeta, kui ka kõigile, kes oma ideid soovivad realiseerida.

Möödunud aastast tõstame esile meie maja noort Reelika Maistet, kes näitas väga head eeskuju. Loodan väga, et tema tegu leiab järgimist. Piisab ideest, ja väikeste vahenditega saab teha suuri asju. Mis võib olla suurem kui üks heategu iga päev! Samuti on hea meel tänada Peeter Asu, kes veab vabatahtlikuna meie majas maadlusringi. Tulemused vabariigi tasandil räägivad enda eest. Suur tänu heateo eest Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku Karksi-Nuia kogudusele: noortekeskus sai enne jõule suure batuudi ja uusi mänge.

Astugem siis julgelt uude aastasse! Karksi-Nuia Noortekeskus ootab nii noori kui nende vanemaid külastama meie maja ja ettevõtmisi.

Indrek Palu

AASTA RAAMATU-KOGUS

• Emakeelepäeval toimus raamatukogus kohtumine kirjanik Mehis Heinsaarega, ühtlasi avati tema ema Luule Torimi maalinäitus.

• Vestlusõhtul „Teekond Mehhiko põlisrahvastega" pajatas Maris Kilk Põlisrahvaste Sihtasutusest oma viimasest rännakust Mehhiko osariikidesse ning kohtumistest kohalike põlismaalastega, nende elust ja suhtest loodusega.

• Südamenädalal toimus kohtumine psühholoog Hille Krusbergiga. Üheskoos arutati, kuidas ennast õnnelikuks mõelda ja kuidas stressiga võidelda.

• Jõulude eel esitles Jaak Kõdar oma uut lasteraamatut „Kriimureinulised reisid".

• Jõulukuuskede kaunistamise konkursil valmistas raamatukogu võistkond raamatupuu. PIRET KASE fotod

Meie igapäevatöö seostub eelkõige väärt kirjandusega ja oma missiooni, tekitada inimestes huvi raamatute vastu ning seista hea eesti keele ja kultuuri säilimise eest, ei jätnud me ka jõulude ajal. Kuuse ehtimisel oli põhitähelepanu säästlikkusel.

Igas arvuti- või telerikastis on palju tarbetut penoplasti, millest lõikasime välja kuusejala ja tähed ning välismaa kulla ja karra asemel punusime lõngajääkidest näpunööri. Kuusejalg sümboliseeris avatud raamatut, sest nagu ütles raamatukogupäevade deviiski — avad raamatu, avastad maailma. Iga tähe taga oli raamatu soovitus, mida kingikotti panna.

Jätkuvat lugemisrõõmu ja toredaid kohtumisi raamatukogus!

Mare Torim

• Kohtumisele kirjanik Kati Murutariga tuli väga palju raamatusõpru.

Kuuskedele pandi erilisi jõuluehteid

Karksi Valla Kultuurikeskus korraldas käsitöömeistrite laada ajal jõulukuuskede kaunistamise konkursi. Sündmusel osales viis asutust. Kõik kuused olid omanäolised ja kajastasid oma asutust.

Allakirjutanu arvates oli suurima töö teinud raamatukogu kollektiiv, kelle kuusk kasvas välja raamatust ja oli kaunistatud tähtedega. Tähtedele omakorda oli kirjutatud sama tähega algava raamatu pealkiri. See oli ühtlasi soovitus, mida lugeda järgmisel aastal.

Aiandus- ja mesindusseltsi puu kandis esiemade kombel õunu ja punaseid lindikesi, kuusejalgki oli nostalgiliselt vanamoodne.

Vallahoolduse naised olid ehtinud oma puu Karksi-Nuia tänavatelt leitud materjaliga. Kuusel rippusid tühjad pudelid ja purgid, suitsupakid ja konid, mandariinikoored ja krõpsupakendid. Seegi oli üsna õpetlik ja rõhus keskkonna hoidmise teadlikkusele.

Noortekeskuse puu oli õrn, valge, särav ja helkiv. Kaunistused olid tehtud käepärastest materjalidest – käbid, paber, paelad ja peeglikillud. Just sellised on ju noored ise, rikkumata ja ettepoole vaatavad, samuti kaugemale nähtavad ja kuuldavad ning loovad, sest raha asjade muretsemiseks napib.

Kultuurikeskus ürituse korraldajana oli kuuse kaunistamisega teistest vähem vaeva näinud. Valisime viletsaima puu, saime ta traadi ja kõlarijala abil püsti ning meie logod pesulõksudega okste külge, mõned meetrid rahvariidevööd ka ning meie olime rahul.

Seekord andsime tagasihoidlikud kinkekotid kõikidele osalejatele, aga tuleval aastal ootame elavamat huvi ja uusi ideid.

Kai Kannistu

Lillis oli mõnus jõulupidu

22. detsembri pärastlõunal kogunesid jõuluootes külamajja Lilli küla elanikud, et tähistada jõuluaega.

Külamaja laste näitering etendas meeleoluka jõulunäidendi. Tuju tõstsid oma laulude ja tantsudega Kerli Õun, Aule Õun ja Paula Lenk ning tantsurühm „Maalid". Paula esitas ka imekauni loo klaveril.

Sel päeval olid meile külla tulnud ka lasteaia mudilased koos kasvatajatega, kes laulsid ja tantsisid meile.

Peo kulminatsioon oli siis, kui tuli jõulumees ja jagas kingitusi. Ka jõulutaadile olid päkapikud kotti pannud kingituse, mille ta lunastas julge lasteaiatüdrukuga rumbat tantsides. Lasti hea maitsta tortidel, mandariinidel, õuntel ning morsil ja kohvil.

Aitäh kõigile, kes kaasa lõid! Sõidu eest tasusid kohaliku omaalgatuse programm ja Karksi vald.

Malle Ereline

KULTUURIKALENDER

KULTUURIKESKUS

K, 7. 01	kell 17.30	Mälumäng
N, 22. 01	kell 11	„Ugala" lasteetendus „Väike merineitsi", pilet 50 krooni
L, 24. 01	kell 20	Tantsuõhtu
R, 30. 01	kell 17	Ansambli „Hõbeniit" kontsert, 25. sünnipäevapidu

Piletite müük ja broneerimine E-R kell 9-19 valla kultuurikeskuses Viljandi mnt. või telefonil 435 5529

NOORTEKESKUS

R, 9. 01	kell 17	Aktiivi koosolek
L, 10. 01	kell 9.30	Kuutsemäele suusatama
R, 16. 01	kell 17	Filmiõhtu

Täpsem info noortekeskuse kodulehelt www.noortekas.karksi.ee

KARKSI KÜLAMAJA

K, 14. 01	kell 12	Eakate keskpäev
N, 29. 01	kell 18	Karksi külavanema valimised

LILLI KÜLAMAJA

K, 21. 01	kell 13	Pärastlõuna teelauas
N, 29. 01	kell 14	Muinasjutupäev

TUHALAANE KÜLAMAJA

T, 13. 01	kell 11	Viltimiskursused jätkuvad
N, 22. 01	kell 11	Teehommik, meenutame suvel toimunud käsitöökursusi

POLLI KÜLAMAJA

K, 7. 01	kell 14	Hiina on üks põnev maa. Madli Rohtla jagab Hongkongis õppimise kogemusi ja Hiina muljeid
P, 11. 01	kell 11	Tervisepäev „Valgus on vaimu ja keha hoidja"
N, 15. 01	kell 9	Kohtumine hooldustöötaja Riinaga

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Näitused

5.—23. 01	„Minimõõdus näputööd" ja „Kõige tähtsam päev"
24. 01 — 13. 02	„Eri kultuuride katel" ja „Miljon miksi"

KARKSI-NUIA LASTEAED

E, 5. 01	kell 10	Mängupidu „Hüvasti, kuuseke!"
K, 7. 01	kell 17	Loeng lastevanematele „Parem kaitsta kui kahetseda"
K, 14. 01	kell 15. 30	Teatrietendus „112" teatri „Mäng" esituses

AUGUST KITZBERGI NIMELINE GÜMNAASIUM

N, 29. 01	Karjääripäev

ENDI TEHTUD JÕULUKINGITUSED

Eelmise aasta detsembrikuus avanes maaelu arengu kava (MAK) toetuste meede 3.2, mis on külade taastamise ja arendamise investeeringutoetus.

Karksi Kultuuriselts valmistas meetmele ette projekti Karksi külamaja keskküttesüsteemi väljaehitamiseks ja Sudiste Maanaiste Selts Sudiste külamajja tualettruumi ehitamiseks. Viljandi maakondliku ekspertkomisjoni ettepanekul rahastas PRIA mõlema taotluse: Karksi seltsile eraldati 405 936 ja Sudiste seltsile 139 949 krooni. Karksi vald tasus vajaliku omaosaluse 10 protsenti ja Maaelu Arendamise Sihtasutusest võetud laenuprotsendid. Ehitustööde valmimise tähtaeg oli 2008. aasta lõpp.

Jõulukuu alguseks saigi Karksi külamaja soojaks. Esimesena nautisid ühtlaselt sooje ruume Päkapikumaad külastanud lapsed ja nende vanemad. Sudistes avati tualettruum 29. detsembril, just enne küla jõulupidu. Tualettruumi vee saamiseks kaevati veetrass külamaja õuel asuva kaevuni. Samast toodi vesi ka külamaja kööki. Veetrassi ehitamist rahastasid kohaliku omaalgatuse programm ja Karksi vald.

Tore, et mõlema objekti ehitamise võtsid teha oma valla ehitajad. Karksi külamajas ehitas keskküttesüsteemi Tõnu Maidla ja Sudiste külamaja tualettruumi osaühingu „Kropp" ehitajad Meelis Siimann, Peeter Joon ja Kunnar Kernus.

Külad tänavad ehitajaid, Karksi valda ja Euroopa Liidu toetust.

Helve Joon

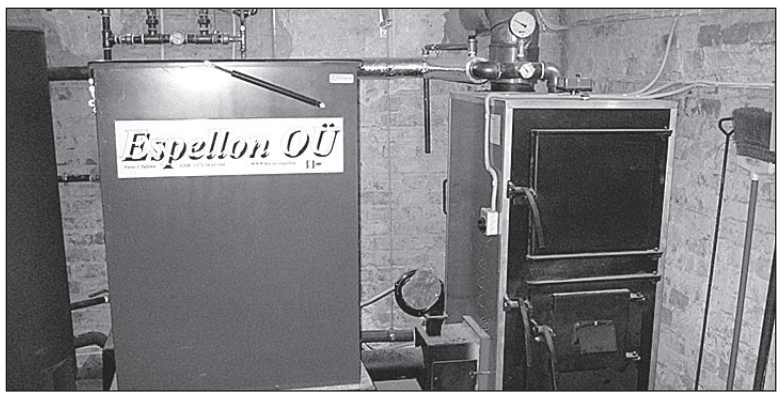

• Karksi külamaja katel ANNE KALJUMÄE foto

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

2. jaanuar	*Maimu Jaaksoo*	*Karksi-Nuia*	*75*
3. jaanuar	*Vladimir Hummal*	*Karksi-Nuia*	*75*
4. jaanuar	*Aino Soosaar*	*Lilli*	*80*
4. jaanuar	*Evi Lubi*	*Karksi-Nuia*	*65*
5. jaanuar	*Maia-Endla Tamm*	*Morna*	*65*
6. jaanuar	*Maie Neemelaid*	*Karksi-Nuia*	*65*
9. jaanuar	*Ilmar Vaan*	*Karksi*	*70*
11. jaanuar	*Helmi Tölp*	*Ainja*	*91*
12. jaanuar	*Laine Ruusalu*	*Tuhalaane*	*70*
12. jaanuar	*Hilja Torim*	*Karksi-Nuia*	*70*
15. jaanuar	*Aino Kauts*	*Karksi-Nuia*	*65*
17. jaanuar	*Maria Leht*	*Karksi-Nuia*	*75*
18. jaanuar	*Vaike Wilmi*	*Karksi-Nuia*	*65*
19. jaanuar	*Olev Kallaste*	*Metsaküla*	*70*
27. jaanuar	*Maria Uibo*	*Polli*	*92*

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid!

11. novembril sündis Tuhalaanes Angela Tuule ja Marger Laidmetsa perre poeg MAIROLD.

21. detsembril sündis Tuhalaanes Annika Anijärve ja Martin Tulbi perre poeg MARKO.

• LUGEJA ARVAMUS •

Juhtum Võidu tänaval

Kirjutama ajendas mind 19. ja 20. detsembri vahetusel Karksi-Nuias Võidu tänaval aset leidnud sündmus.

Sõitsin autoga Veetorni tänavat mööda ja tuli meelde, et on vaja korra veel Keskväljakul ära käia. Et ma pole eales käinud ringiga, kui saab otse, siis otsustasin põigata läbi õueala Männiku ja Võidu tänava kaudu. Jõudnud Võidu tänava viimase maja ette, ootasid mind ees ohutuledes vilkuv politseiauto ning juhtivkonstaabel Siim Siig ja abipolitseinik alkomeetriga. Sealsamas oli enne mind üks auto ja natukese aja pärast tuli minu järel veel teinegi.

Konstaabel astus ligi ja teretas. End tutvustanud pole ta kunagi nende umbes kümne korra jooksul, mil mul temaga on kokkupuuteid olnud. Tean väga hästi, et politseinike üks viisakustest ja nõuetest on peatatud sõiduki juhile end tutvustada. See ei olene sellest, kas juht tunneb/teab politseiametnikku või mitte. Puhusin alkomeetrisse ja esitasin dokumendid: kõik oli korras.

Seejärel küsiti, kas tean, mis on õueala ja kuidas seal käituda. Loetlesin kolm-neli punkti, kuidas õuealal peaks liikluseeskirja järgi käituma. Selle peale ütles ametnik, et üks tähtis punkt on veel, nimelt õueala ei tohi kasutada läbisõiduks. Enne veel, kui mõtles, kas teha trahv liiklusmärgi eiramise eest, küsis, kas olen lugenud viimast „Karksi Sõna". Selle peale vastasin, et pole veel jõudnud tutvuda.

Vastava teema detsembrikuu „Karksi Sõnas" oli tõstatanud vallavolikogu esimees Heino Luik, kes kirjutas, kuidas teda ja veel mõnda vallakodanikku häirib, et hommikuti viiakse lapsi autodega lasteaeda ja nendega nõelutakse inimeste vahelt läbi.

Tahaksin siinkohal küsida, kuidas peaksid need vanemad oma võsukesed lasteaeda viima kui mitte läbi õueala sõites? On ju see jalakäijate ala võtnud enda alla terve Männiku ja Võidu tänava. Ja miks on lasteaia kõrvale ehitatud parkla, kas selleks, et juhiloa taotlejad saaksid seal õppesõitu harjutada? Ning miks kerkis see probleem esile ja pandi valvurid sinna autosid püüdma just siis, kui oma kaebekirja esitas vallavolikogu esimees? Need on küsimused, mis jäid vastuseta.

Arvan, et õueala ei peaks enda alla võtma Männiku ja Võidu tänavat, sest need on olulised kasvõi juba seepärast, et seal ligidal asuvad lasteaed ja kool, kuhu on vaja autodega ligi pääseda. Selles piirkonnas polegi võimalik sõita kiiremini kui jalakäijate kiirusel, sest majade vahele on pargitud elanike autod ja seal mängivad lapsed.

Teen ettepaneku muuta antud õueala jalakäijate piirkonnaks. Tänavate sissesõidud võiks tõkestada näiteks metallpostide ja kettidega või paigaldada betoonist tõkked. Siis saabub rahu härra Luige ja teiste pahaste vallakodanike õuele.

Ennast ma õigustada ei taha, aga see situatsioon korravalvuritega oli väga imelik ja häiriv, sest olen aastaid vahetevahel seda õueala kasutanud läbisõiduks ja probleeme pole varem olnud. Ka pole ma seal kordagi nii-öelda nõelunud.

Kuldar Toomla

• Jõuluvana koos päkapikkudega Karksi külamajas Päkapikumaal. ANNE KALJUMÄE foto

SEE KAUNIS JÕULUAEG

Päkapikud saabusid lasteaeda 10. detsembri sumedal õhtupoolikul, kui õues olid süüdatud esimesed jõulukuünlad.

Meie lasteaeda tõi jõulutule kena ingel, kes näitemängus kinkis päkapikule tulevalguse, mis lõi särama kõikidel akendel. Särama lõid ka Karksi külamaja aknad ja õhus hõljus piparkoogi hõngu. Karksi-Nuia lasteaia õpetajad naerutasid lapsi lustliku jõuluetendusega. Külamaja igas kambris käis vilgas tegevus – lapsed said küpsetada piparkooke, meisterdada helkureid, kuulata muinasjuttu, laulda, tantsida ja teha ka padjasõda.

Ja saabuski nädal, mil jõuluaskeldusi jätkus igasse päeva. Eriti tore oli jõulukontsert endistele lasteaia töötajatele. Toimusid jõulupeod kõikides rühmades. Laste vahva esinemine tõi muige ka jõuluvana suule.

Karksi lapsed viisid jõulurõõmu Polli Hooldekodu perele. Samuti kostsid meie lauluviisid Lilli küla rahvani.

Jõulu- ja pidutrallis astume uude aastasse. Meie soov kõikidele on selline:

Uuel aastal kõik on teine,
kõik on lausa uus.
Palju rõõmsaid õnnesoove
igaühel suus.
Kõlab hüüdeid, kõlab nalju,
lootusi on oi kui palju!
Mis nüüd tuleb, mis on ees?
Küll võib olla põnev see!"

(E. Stern).

Triinu Riis ja Kaire Sinimets,
lasteaiaõpetajad

• Laste jõulupidu Sudistes. VIIVE SIIRUSE foto

Karksi valla elanikud rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuaril 2009

Vallas elab kokku 3941 inimest, neist 1931 meest ja 2010 naist.

2008. aastal sündis Karksi vallas 40 last, neist 25 poissi ja 15 tüdrukut.

2008. aastal suri vallas 62 inimest, neist 36 meest ja 26 naist.

Valda saabus 67 inimest, neist 32 meest ja 35 naist, ning lahkus 152 inimest, neist 66 meest ja 86 naist.

Pensionäride ühenduse tegevust toetavad projektid

Karksi-Nuia pensionäridel on mitu võimalust osaleda ühiskondlikus tegevuses ja käia huviringides. Valik on igaühe enda otsustada.

Hästi tuntud ja osavõtjaterohked on hooajal viis korda toimuvad klubi „Hõbeniit" kohtumisõhtud. Viimastel aastatel on lisandunud eakate võimlemisring (tund neljapäeval) ja kepikõnniring (esmaspäeval). Nende tegevust on toetanud Hasartmängunõukogule esitatud projektid „Liikumises on elu", „Vaatame tulevikku" ja „Eakate spordiklubi".

Noortekeskuses käivad neljapäeviti meile eraldatud ruumides käsitööhuvilised. Möödunud aastal oli käsil senistest mahukam projekt „Hooldajate koolitus ja vanurite eneseabi", mis võimaldas osta jututoa tarbeks vajalikud vahendid ja teha neli koolitust ning korraldada õppesõit Viljandisse Paalalinna eakate päevakeskusesse, Paistu hooldekodusse ja Lilli looduskeskusesse.

Projektid „Karksi valla videokroonika" ja „Sündmused ekraanile" kohalikule omaalgatusprogrammile on olnud väikeseks toetuseks Erich Mägi pikaajalisele harrastusele kultuurisündmuste ja ürituste jäädvustamisel videofilmile. Erich Mägi tegevus sai kõrge hinnangu 13. detsembril Tallinnas Eesti Filmiamatööride Liidu aastakoosolekul, kus teda autasustati UNICA suure kuldmedaliga.

Projekte huvitegevuse ja ringide arendamiseks saab koostada ja taotleda mittetulundusühinguna registreeritud kodanikeühendus Karksi-Nuia Pensionäride Ühendus, millel on oma põhikiri ja liikmeskond juba nimetatud tegevusgruppides.

Vald on andnud meile abi projektide omaosaluse katmisel, arvuti ostmisel ja ruumide kasutusse andmisel. Meil pole palgalist töötajat ega ametitelefoni, seetõttu paneme kuulutused üritustest üles teadetetahvlitele ja valla ajalehte.

Ka praegustes tingimustes on võimalik edukalt tegutseda, kui on soovi anda oma panus kogukonna ja kaasinimeste heaks. Ootame juurde uusi vabatahtlikke.

Eelmisest aastast kokkuvõtte tegemiseks ja järgmise aasta tööplaani kavandamiseks toimub kolmapäeval, 14. jaanuaril kell 10 noortekeskuse ruumides Tartu mnt. 22 pensionäride ühenduse koosolek.

Saida Lokk

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

KALJU ÜMARIK
22. 09. 1946 – 2. 12. 2008
Äriküla

INGRID SEPP
1. 11. 1934 – 7. 12. 2008
Karksi-Nuia

HEINO TÖLP
6. 08. 1957 – 14. 12. 2008
Ainja

KARMO PILK
27. 06. 1987 – 22. 12. 2008
Karksi-Nuia

SALME TEPPAN
11. 09. 1917 – 27. 12. 2008
Karksi-Nuia

• Karksi-Nuias Heina t. 2 tuli pärast heki eemaldamist nähtavale ilus maja. Selle omanik on Tiiu Jänes. MAIRE TORIMI foto

Esimesed sõjajärgsed

(Algus veebruaris 2004)

Saarde koolimajas, kus toimus ülevaatuse eelvoor, rääkis üks kohalik õpetaja, et 1937. aasta 20. aprillil oli koolimajas kinoseansi ajal süttinud filmirull ja tekkinud kuumuses sai surmavaid vigastusi üle 10 õpilase, osa sai põletushaavu. Hukkunute ühishaud koos hiljem püstitatud monumendiga asub Saarde (Kilingi-Nõmme) kalmistul.

Pärnus maakondlikul ülevaatusel viibides nägime „Endla" teatrimaja varemeid. Arhitektide Georg Hellati ja Alfred Jungi projekteeritud ja 1911. aastal valminud kaunis hoone hävis nõukogude pommirünnakus 1944. aasta septembris, maha põles ka vanalinnas asunud ajalooline Nikolai kirik. „Endla" välisrõdult loeti 1918. aasta 24. veebruaril ette „Eesti Iseseisvuse Manifest". „Endla" varemed õhiti 6. märtsil 1961. aastal, et teha plats vabaks hotellile „Pärnu". 2007. aastal taastati nimetatud rõdu hotelliesisel väljakul. Võrdluseks võib öelda, et Tartus õhiti „Vanemuise" teatrimaja varemed 1959. aasta juunis, et alustada samas kohas uue „Vanemuise" ehitustööd.

Pärnus nägime ka Suursilla jäänuseid. Eesti (üle vee) pikima, 255-meetrise silla õhkisid taanduvad sakslased 23. septembril 1944. Kui sild 6. novembril 1938 pidulikult avati, ületas selle esimesena Pärnu maavanem oma uues ametiautos „Chevrolet", roolis oli allakirjutanu tädipoeg Märt Tuim.

1944. aasta sõjasuvel, isa käe kõrval veel üle terve silla jõge ületades jäid meelde kõrged silla betoonkaared ja laevadele avanev keskosa. Pärnus saime tuttavaks kahe Vana-Kariste poisi Kaupo Kartuse ja Harri Antoniga, viimasest sai hiljem Abjas ametiühingujuht.

Juuni algul ühel päeval jõudsime hommikuse rongiga Tallinna. Hallistе kooli esinejad majutati Kevade tänavale Westholmi Gümnaasiumi vana maja esimese korruse ühte klassiruumi. Magada tuli põrandal, kuhu madratsiteks tõime õuest õlekotid. Enamik õpilastest, ka allakirjutanu, sattus pealinna esmakordselt. Esimene päev kulus sisseseadmiseks ja lähiümbrusega tutvumiseks. Kevade tänava algusest Paldiski maanteelt paistis Toompea linnus ja Pikk Hermann.

Proovid pidid algama järgmisel päeval äsja varemeist taastatud „Estonia" teatris. Koolivendade Einar Kartuse, Harri Vehlmanni, Villu Sepa, Ülo Seppuri, Ivar Olševski, Heiki Riieti ja mõne teisega läksime mööda tänavat üles Toompeale, kus saime lossi ees jutule ühe noore eesti keelt rääkiva militsionääriga. Palusime teda viia meid Pika Hermanni torni. Ta nõustuski, käskis vaid fotoaparaadid ja binoklid, mida meil polnudki, alla jätta. Järgnesime talle läbi lossi koridori ja Ülemnõukogu (Riigikogu) istungite saali ühe kitsa ukse juurde saali tagaotsas. Sealt pääsesime edasi torni jalamile. Paekivist keerdtreppi mööda ronisime üha kõrgemale, kuni jõudsime torni tippu. Kivirinnatise tagant avanes meeliülendav vaade. Pea kohal kõrges vardas lehvis punalipp, selle all asus sõjast jäänud võimas õhukaitsesireen. Miilits rääkis, et hea nähtavuse korral paistvat 70 km kauguselt üle lahe Helsingi kirikutornid. Meie nägime Tallinna reidil olevaid laevu ja sadamarajatiste varemeid, samuti raudteesõlme ning Balti jaama hoonet. Linnas jalutades nägime siin-seal kivimajade seintel sõjaaegseid eesti ja saksa keeles viitu pommivarjendeisse, hoonete varemed olid suures osas koristatud.

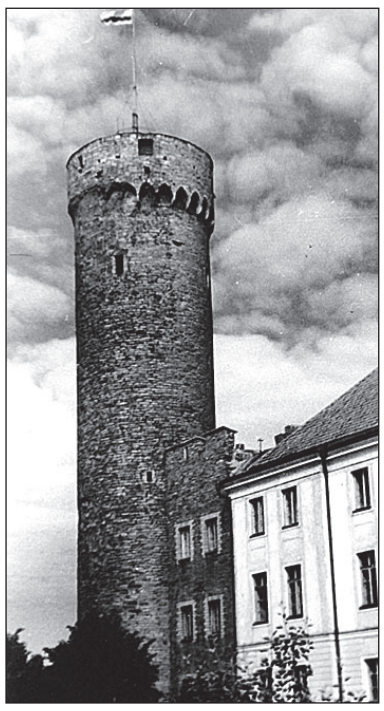

• 16. sajandi algul Mõõgavendade Ordu rajatud Toompea linnuse torn „Pikk Hermann". Sinimustvalge heisati seal esimest korda 12. detsembril 1918. 18. juulil 1958 lehvis torni tipus ENSV punane lipp. Eesti lippu nähti lühikest aega seal 21. septembril 1944 ning taas heisati see 24. veebruaril 1989.

Võis kujutleda, kuidas ööl vastu 10. märtsi 1944. aastal nõukogude lennukid kahe lainena linna pommitasid. Olles kodus, hakkas tol õhtul väljast kostma kauget kõminat. Tallinnani on Hallistest linnulennult 160 km, raske oli uskuda, et pommitamise müra nii kaugele kostab. Pimendusruloo vahelt piiludes nägin põhjataevas värelevat punakat kuma ning valgusvihkude sähvimist (õhukaitse prožektorite valgus). „Tulevärk" kestis väikese vaheajaga üle südaöö. Isa arvas, et pommitatakse Türi—Viljandi raudteed.

Järgmisel päeval, kui Tallinnast saabusid esimesed rongid, rääkisid põgenikud, et pooled majad on hävinud, maha olla põlenud ka „Estonia" teater ja Niguliste kirik. Hiljem selgus, et pommitamisel hukkus ligi 1000 inimest. Saksa võimude kontrolli all olev ajakirjandus vaikis pommitamise üksikasjad maha, rahvast kutsuti vaid üles punastele kätte maksma. Võib öelda, et märts oli korduvalt saatuslik kuu. Märtsis 1944 pommitati Narvat, Tallinna ja Tartut, märtsis 1949 küüditati ligi 20 000 inimest Siberisse, märtsis 1950 leidis aset kurikuulus EK(b)P Keskkomitee pleenum ning märtsis 1953 suri Stalin.

Kui proovid lõppesid, esinesime „Estonia" laval täissaali ees oma montaažiga „Kelleks saada". Minu tantsupartner oli minust vanem 7. klassi õpilane Vaike Tulits. Õpetajad närveerisid kõvasti, ise kartsin deklameerimisega eksida. Siiski läks kõik hästi. Peab aga märkima, et lihttöölisteks said meist vähesed.

Ahto Jänes
(Järgneb)

29. jaanuaril kell 18 ootame kõiki Karksi küla elanikke külamajja külavanemat valima.

24. jaanuaril kell 11 toimub Lõuna-Mulgimaa kunsti- ja käsitöökojas keraamika õppepäev — glasuurimine. Toetab Vabaühenduste fond.

Karksi konstaablijaoskond 434 1110.

TV antennide, SAT-TV müük, paigaldus, hooldus. ZUUM-TV ja „Viasati" paigaldus. Info tel. 514 2104. „Satman TP" OÜ.

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetus: Maire Torim (toimetaja, tel. 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Ülle Roomets.